

FIȘA DISCIPLINEI

Studiul Vechiului Testament III

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Didactică
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Studiul Vechiului Testament III			Codul disciplinei	OLR1113
2.2. Titularul activităților de curs	Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă				
2.3. Titularul activităților de seminar	Pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă				
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativu	2.8. Tipul disciplinei	Disciplină fundamentală (DF)		

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					5
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					26
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					21
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				58	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu e cazul
4.2. de competențe	Nu e cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența minim 75%, cu materialele didactice specifice (Sfânta Scriptură, alte resurse indicate)
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Prezența minim 75% și realizarea unei lucrări de seminar/laborator în conformitate cu cerințele și criteriile stabilite.

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	Aplică strategii didactice interculturale
CP9	Ilustrează cu exemple în timpul activității didactice
CP15	Predă noțiuni de teologie
CP18	Promovează activități religioase
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT1	Colaborează cu profesioniști din domeniul educației
CT3	Predă noțiuni de literatură, artă, muzică, filosofie

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	Studentul înțelege fundamentele biblice și pedagogice ale educației interculturale	Studentul corelează conținuturi teologice cu strategii didactice adecvate diversității culturale
CP4	Studentul înțelege diferențele dintre abilitățile elevilor în receptarea conținuturilor teologice	Studentul adaptează explicațiile biblice, morale și dogmatice la nivelul clasei
CP5	Studentul cunoaște principii de evaluare aplicabile progresului școlar la disciplinele religioase	Studentul formulează criterii de evaluare pentru cunoștințe biblice, istorice, morale și doctrinare
CP9	Studentul înțelege importanța exemplelor în transmiterea adevărilor biblice și morale	Studentul folosește exemple scripturistice, istorice și spirituale în explicarea temelor didactice
CP10	Studentul cunoaște principii pentru elaborarea materialelor educaționale digitale în teologie	Studentul creează suporturi digitale pentru teme biblice, dogmatice, istorice și morale
CP12	Studentul cunoaște tipurile de materiale didactice utile disciplinelor teologice fundamentale	Studentul elaborează materiale didactice bazate pe texte biblice, istorice și catehetice
CT3	Studentul explică valoarea formativă a literaturii, artei, muzicii și filosofiei	Studentul integrează concepte culturale în activități educaționale, lingvistice și interdisciplinare

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul explică rolul sprijinului educațional în formarea religioasă și morală a elevilor
2. Studentul înțelege diferențele de receptare a conținuturilor teologice între elevi

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

3. Studentul cunoaște metodele evaluării progresului școlar în educația religioasă
4. Studentul înțelege valoarea exemplelor în clarificarea temelor teologice și morale
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul identifică nevoi educaționale și propune intervenții didactice adecvate în practica pedagogică
2. Studentul adaptează metodele de predare la abilitățile cognitive și afective ale elevilor
3. Studentul utilizează instrumente de evaluare pentru cunoștințe teologice, liturgice și morale
4. Studentul ilustrează concepte prin exemple biblice, liturgice, istorice, patristice și misionare

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații ³
1. Noțiuni generale despre profetism: Fenomenul profetic; reprezentanți în Vechiul Testament; idei majore ale predicii profetice; acte simbolice; momente inaugurale ale misiunii profeților (Is. 6; Iez. 1 și 10).	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
2. Profetul Isaia (I): Personalitatea și opera, exegeza textelor mesianice din capitolele 2,2-4: 7,14; 9,5-6; 11,6-9; 12, 1-6; 40, 3-11.	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
3. Profetul Isaia (II): Exegeza textelor isaianice privind personajul enigmatic <i>Ebed-lahve</i> (cap. 42,1-4; 49,4-9; 52,13 și 53).	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
4. Profetul Ieremia: Personalitate și operă, specificul cărții; exegeza textelor mesianice (cap. 3,17; 23,4-6; 31,31-34; 33,14-22).	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
5. Profetul Iezechiel: Omul și opera, promotorul stilului apocaliptic, imagini și simboluri; exegeza textelor mesianice (cap. 17,22-24; 21,27; 34,12-25; 36,25-27; 37,26-27; 44,1-2; 47,1).	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
6. Profetul Daniel: Personalitate politică și religioasă a exilului babilonic; exegeza textelor mesianice (cap. 2,44-45; 7,13-14; 9,24-27).	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
7. Profetul Osea: profetul și teologhisorul celor trei virtuți teologice	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
8. Profeții Ioil și Amos	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
9. Profeții Avdie și Iona	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
10. Profetul Miheia	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
11. Profeții Naum și Avacum	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice

³ De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

12. Profeții Sofonie și Agheu	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
13. Profeții Zaharia și Maleahi	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice
14. Profeții și etica socială: Actualitatea mesajului profeților și analiza impactului misiunii lor asupra conștiinței religioase; Anaghinoscomena profetice	prelegere, dezbatere sau discuție colectivă	2 ore fizice

Bibliografie

Ediții Scripturistice:

- *Biblia Hebraica Stuttgartensia*, quae antea cooperantibus A. Alt, O. Eissfeldt, P. Kahleederat R. Kittel, Editio Funditus Renovata, adjuvantibus H. Bardtke, W. Baumgartner, P. A. H. de Boer, O. Eissenfeldt, J. Fichtner, G. Gerleman, J. Hempel, F. Horst, A. Jepsen, F. Maass, R. Meyer, G. Quell, Th. H. Robinson, D. W. Thomas cooperatibus H. P. Ruger et J. Zieglerediderunt K. Elliger et W. Rudolph, Textum Masoreticum curavit H. P. Ruger, MASORAM ELABORAVIT G. E. Weil, Editiotertia emendata opera W. Rudolph et H. P. Ruger, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1987.
- *Septuaginta*, Id est Vetus Testamentum graece iuxta LXX interpretes edidit Alfred Rahlfs, editio minor, duo volumina in uno, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1935.
- *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Tipărită sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a Prea Fericitului Părinte Daniel – Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Cu aprobarea Sfântului Sinod, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2011.

Resurse patristice:

- *Biblia Patristica, Index des citations et allusions bibliques dans la littérature patristique*, 5. vol., Edition du Centre National de la Recherche Scientifique, Paris, 1986-1991.
- Fer. Ieronim, *Comentariu la cartea profetului Iona*, trad. Dan Batovici (București: Anastasia, 2004), 120 p.
- Fer. Theodorit al Cirului, *Tâlcuire la cartea profetului Daniil*, trad. Adrian Tănăsescu-Vlas (București: Sophia, 2004), 248 p.
- Origen, „Omilia la Cartea Proorocului Ieremia,” în *PSB* 6, trad. Teodor Bodogae et al. (București: IBMO, 1981), 341-450.
- Sf. Grigorie cel Mare, *Omilia la profetul Iezechiel*, trad. Elena Sima și Ileana Ingrid Bauer (Iași: Doxologia, 2015), 582 p.
- Sf. Ioan Gură de Aur, „Omilia I-a și a II-a, despre caracterul tainic al profețiilor,” trad. Dumitru Fecioru, *GB* 7-9 (1984): 508-536.
- Sf. Ioan Gură de Aur, *Comentariu la Isaia. Omilia la Ozia*, trad. Laura Enache (Iași: Doxologia, 2013), 268 p.
- Sf. Ioan Gură de Aur, *Despre obscuritatea profețiilor*, în *Credința Ortodoxă*, trad. Radu Mustață (București: IBMO, 2013), 128 p.
- Sf. Ioan Gură de Aur, *Omilia despre pocăință. La Profeții Iona, Daniel și la cei trei tineri*, trad. Dumitru Fecioru (București: IBMO, 1998), 78-95.
- Sf. Vasile cel Mare, „Comentariul al cartea profetului Isaia,” în *PSB* 2, trad. Alexandru Mihăilă (București: Basilica, 2009), 383 p.

Lucrări de referință, comentarii biblice:

- Baba, Teodor, *Profeții Vechiului Testament – Vocația, lucrarea și misiunea lor în istoria biblică* (Arad: Universității „Aurel Vlaicu”, 2006), 247 p.
- Basarab, Mircea, *Cartea profetului Amos. Introducere, traducere și comentariu*, (teză de doctorat) (București: IBMO, 1980), 185 p.
- Chialda, Mircea, *Ebed Iahve* (Caransebeș: Tipografia Diecezană, 1940), 60 p.
- Chirilă, Ioan (coord.), Abrudan, Dumitru, Semen, Petre, Oancea, Constantin, Onișor, Remus, Basarab, Mircea, *Introducere în Vechiul Testament* (București: Basilica, 2018), 870 p.
- Chirilă, Ioan, *Cartea profetului Osea. Breviarum pentru o gnoseologie a Vechiului Testament* (Cluj-Napoca: Limes, 1999), 262 p.
- Isvoranu, Alexandru, *Cuvântul lui Dumnezeu prin graiul profeților Vechiului Testament* (Craiova: Universitaria, 2007), 264 p.
- Mihăiță, Nifon, „Profetul Miheia: Introducere, traducere și comentariu” (București, 2000).
- Neaga, Nicolae, *Cartea profetului Obadia. Introducere, text și comentariu* (Sibiu: Tipografia Arhidiecezană, 1948), 18 p.
- Negoită, Athanase, *Metoda misionară a profeților Vechiului Testament* (București: Tipografia „Fântâna darurilor”, 1936), 96 p.
- Negoită, Athanase, *Proorocul Naum. Traducere și comentariu* (teză de doctorat) (București: Tipografia Seminarului monahal Cernica-Ilfov, 1932), 133 p.
- Newsome, James, *The Hebrew Prophets* (Louiswile: Westminster Press, 1986).

- Pavel, Aurel, Cartea profetului Daniel: Introducere, traducere, exegeză și teologia cărții (teză de doctorat) (Sibiu: Universității Lucian Blaga, 2000), 279 p.
- Pentiu, Eugen, *Hosea: The Word of the Lord that Happened to Hosea* în *The Bible in Its Traditions 3* (Leuven: Peeters Publishers, 2017), 413 p.
- Popa, Viorel-Cristian, *Profeții oratori ai Vechiului Testament* (Oradea: Ed. Universității din Oradea, 2011), 273 p.
- Popa, Viorel-Cristian, *Vocație și misiune: aspecte fundamentale ale profeției vechitamentare* (Oradea: Universității, 2009), 178 p.
- Semen, Petre, *Introducere în teologia profeților scriitori* (Iași: Doxologia, 2010), 306 p.
- Tarnavski, Vasile, *Profetul Haggai. Introducere și comentariu* (Cernăuți, 1904), 31 p

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Noțiuni generale despre profetism: Fenomenul profetic; reprezentanți în Vechiul Testament; idei majore ale prediciei profetice; acte simbolice; momente inaugurale ale misiunii profeților (Is. 6; Iez. 1 și 10).	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
2. Profetul Isaia (I): Personalitatea și opera, exegeza textelor mesianice din capitolele 2,2-4; 7,14; 9,5-6; 11,6-9; 12, 1-6; 40, 3-11.	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
3. Profetul Isaia (II): Exegeza textelor isaianice privind personajul enigmatic <i>Ebed-lahve</i> (cap. 42,1-4; 49,4-9; 52,13 și 53).	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
4. Profetul Ieremia: Personalitate și operă, specificul cărții; exegeza textelor mesianice (cap. 3,17; 23,4-6; 31,31-34; 33,14-22).	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
5. Profetul Iezechiel: Omul și opera, promotorul stilului apocaliptic, imagini și simboluri; exegeza textelor mesianice (cap. 17,22-24; 21,27; 34,12-25; 36,25-27; 37,26-27; 44,1-2; 47,1).	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
6. Profetul Daniel: Personalitate politică și religioasă a exilului babilonic; exegeza textelor mesianice (cap. 2,44-45; 7,13-14; 9,24-27).	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
7. Profetul Osea: profetul și teologhisitorul celor trei virtuți teologice	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
8. Profeții Ioel și Amos	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
9. Profeții Avdie și Iona	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
10. Profetul Miheia	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
11. Profeții Naum și Avacum	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
12. Profeții Sofonie și Agheu	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
13. Profeții Zaharia și Maleahi	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică
14. Profeții și etica socială: Actualitatea mesajului profeților și analiza impactului misiunii lor asupra conștiinței religioase; Anaghinoscomena profetice	expozitivă, discuție colectivă, fișă de lucru	o oră fizică

Bibliografie

Studii de specialitate

- Abrudan, Dumitru, „Profeții și rolul lor în istoria mântuirii,” *MA* 3-4 (1983): 139-149.
- Adrian, Vasile, „Preamărirea Numelui lui Dumnezeu de către neamuri la Maleahi 1:11. Perspective euharistice,” *Theologia Pontica* 2-4 (2014): 176-189.
- Chirilă, Ioan, „De Jonas – un tip profetic oikoumenic cu deschideri spre bioetică,” *AFTOC X* (2006-2007): 13-36.
- Chirilă, Ioan, „Profețiile mesianice din cartea profetului Daniel în viziunea patristică,” *RT* 2 (1997): 119-132.
- Chirilă, Ioan, „The Knowledge of God in the Thinking of the Prophets and its Reflection in the New Testament,” *SS* 1 (2007): 37-43.
- Cornițescu, Emilian, „Mesajul etic al profeților și actualitatea lui,” *TV* 5-12 (1998): 76-80.
- Isvoranu, Alexandru, „Misiunea profeților Vechiului Testament,” în vol. *Misiunea Bisericii în Sfânta Scriptură și istorie*, ed. Ioan Chirilă (Cluj Napoca: Renașterea: 2006).
- Mihăilă, Alexandru, „Fiarele înaripate. Despre Iezechiel 1, 5-28,” în *(Ne)lămuriri din Vechiul Testament. Mici comentarii la mari texte* (București: Nemira, 2011), 138-144.
- Moldovan, Alexandru, „Prophet Amos, herald of divine justice,” *AR* 1 (2017): 21-40.
- Oancea, Constantin, „Câteva observații referitoare la ideea de izbăvire în Cartea Iona,” în *Biblie și misiune creștină. Popas aniversar pr. prof. Dumitru Abrudan*, ed. Constantin Oancea (Sibiu: Universității „Lucian Blaga”, 2010), 261-276.
- Pentiuc, Eugen, „Actualitatea mesajului profetic vetero-testamentar,” *GB* 6-8 (1983): 380-389.
- Pentiuc, Eugen, „The Word ‘almah in Isaiah 7:14: A New Etymology,” în *Bible et Terre Sainte. Mélanges Marcel Beaudry*, ed. José Enrique Aguilar Chiu et al. (New York: Peter Lang Press), 129-136.
- Plămădeală, Antonie, „Ebed-Yahve în lumina Noului Testament – Preliminarii la o Teologie a slujirii,” *MB* 4-6 (1970): 284-304.
- Popa, Viorel-Cristian, „Actualitatea mesajului profetic vechitestamentar,” *OT* 2 (2001): 114-125
- Popa, Viorel-Cristian, „Profeția lui Ioel (3, 1-2) și evenimentul Cincizecimii (FA 2, 17-21),” *OT* 3-4 (2004): 95-112.
- Semen, Petre, „Activitatea profetică după proorocul Miheia,” *MO* 4-6 (1979): 276-283.
- Semen, Petre, „Combaterea corupției morale de către profeții Vechiului Testament,” *TV* 8-10 (1992): 3-14.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	Asimilarea informațiilor fundamentale privitoare la Vechiul Testament.	Examen scris (parțial)	50 %
	Înțelegerea instrumentelor și a finalității procesului de interpretare a Scripturii în mediul ortodox.	Examen oral	30 %
9.5 Seminar/laborator	Capacitatea de a integra într-un discurs propriu conceptele asimilate.	Prezentarea unui portofoliu realizat pe parcursul semestrului.	20 %
	Flexibilitatea în abordarea exercițiilor tematice propuse, care reflectă o bună cunoaștere a informațiilor dar și capacitatea de valorificare a lor în varii moduri.		
9.6 Standard minim de promovare			
Cunoașterea sumară a conținutului Vechiului Testament, cu accent pe Pentateuh, și a noțiunilor de revelație, inspirația Sfintei Scripturi, canonul Sfintei Scripturi, a elementelor de critică textuală (metoda istorico-critică), a temelor teologice principale.			

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

Nu se aplică

Data completării:
20.06.2026

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:
20.07.2026

Semnătura directorului de departament

⁶ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru *Dezvoltare durabilă* - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".